

Q0. สมมติว่าคุณเป็นนักวิเคราะห์ข้อมูลที่ทำงานให้กับบริษัทอีคอมเมิร์ซ โปรดระบุแหล่งข้อมูลหลักอย่างน้อยสามแหล่งและแหล่งข้อมูลรองอย่างน้อยสามแหล่งที่คุณจะใช้ในการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคของลูกค้า อธิบายว่าแต่ละแหล่งข้อมูลมีประโยชน์อย่างไร

แหล่งข้อมูลหลัก

- 1) ข้อมูลการซื้อขาย (Transaction Data) เป็นข้อมูลที่ช่วยในการวิเคราะห์พฤติกรรมการซื้อของลูกค้าได้โดยตรง เนื่องจากสามารถวิเคราะห์ได้หลากหลายมุมมอง เช่น สามารถวิเคราะห์ว่าสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ไหนที่ลูกค้ามักเลือกซื้อ , ช่องทางการชำระเงินไหนที่ลูกค้าส่วนใหญ่เลือก
- 2) ข้อมูลของการเข้าใช้งานแพลตฟอร์ม เช่น การล็อกเข้าชม , การยกเลิกสินค้าภายในตะกร้า สามารถช่วยวิเคราะห์พฤติกรรมการซื้อได้ เช่น ลูกค้าคนนี้มักเลือกเข้าชมสินค้าประเภทนี้ซึ่งนำไปสู่การแนะนำสินค้าเพื่อพัฒนายอดขาย
- 3) ข้อมูลส่วนตัว เช่น ข้อมูลเพศ , อายุ , สถานะภาพ , รายได้ ซึ่งได้จากตอนลงทะเบียนหรือการทำแบบสอบถาม โดยสามารถแบ่งกลุ่มลูกค้าเพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการซื้อได้ เช่นวัยรุ่นมักมีการซื้อเสื้อผ้ามากกว่าวัยเด็ก

แหล่งข้อมูลรอง

- 1) ข้อมูลประชากรศาสตร์จากรัฐบาล เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างหลักของประชากร นำไปสู่การปรับปรุงให้ตอบสนองต่อความต้องการและพฤติกรรมของลูกค้า
- 2) ข้อมูลเศรษฐกิจในปัจจุบันจากนักวิเคราะห์ เพื่อวิเคราะห์กำลังซื้อและความต้องการซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมการซื้อของลูกค้า
- 3) ข้อมูลจากโซเชียลมีเดีย เช่น ข้อมูลการแสดงความคิดเห็น, การรีวิว , การแชร์ มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อของลูกค้า

Q1. จงอธิบายและเปรียบเทียบข้อมูลสองประเภทต่อไปนี้ พร้อมยกตัวอย่างข้อมูลแต่ละประเภท

- a) Categorical Data และ Numerical Data
- b) Nominal Data และ Ordinal Data
- c) Interval Data และ Ratio Data

- a) Categorical Data หรือ ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ ข้อมูลเชิงหมวดหมู่ที่ใช้แยกประเภทหรือกลุ่ม โดยไม่มีการเปรียบเทียบกันในเรื่องปริมาณ สามารถแบ่งได้เป็น Nominal Data , Ordinal Data และ Binary Data คือ ข้อมูลที่มี 2 ประเภท เช่น true/false , yes/no ยกตัวอย่างข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ เพศ , สี , ประเทศ , เกต , สถานะ Numerical Data หรือ ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ข้อมูลในเชิงตัวเลข ที่สามารถวัดและนำมาคำนวณได้ ยกตัวอย่างข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ อายุ , จำนวนนักเรียน , ส่วนสูง , น้ำหนัก
- b) Nominal Data คือ ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ไม่มีการจัดลำดับ สามารถเปรียบเทียบได้จากความเหมือนไม่เหมือน ส่วนใหญ่อยู่ในลักษณะของประเภท , สถานะ ยกตัวอย่าง Nominal Data ได้แก่ สีผม , เลขรหัสไปรษณีย์ , รหัสประจำตัวประชาชน
Ordinal Data คือ ข้อมูลเชิงคุณภาพที่มีการจัดลำดับ แต่ระหว่างระยะห่างลำดับไม่มีความหมายในเชิงปริมาณ ยกตัวอย่าง Ordinal Data ได้แก่ เกต (A , B , C , D) , ขนาด (เล็ก , กลาง , ใหญ่)
- c) Interval Data หรือ ข้อมูลช่วง เป็นข้อมูลประเภทข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ข้อมูลที่สามารถนำมาบวก,ลบได้ และเป็นข้อมูลที่ไม่มี 0 จริง ยกตัวอย่าง Interval Data ได้แก่ อุณหภูมิ เช่น 0°C , 50°C คือ 0°C ไม่ได้แปลว่าไม่มีอุณหภูมิ , ข้อมูลปี
Ratio Data หรือ ข้อมูลวัดล้วน เป็นข้อมูลประเภทข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ข้อมูลที่สามารถนำมาบวก,ลบ,คูณและหารได้ เป็นข้อมูลที่มี 0 จริง ยกตัวอย่าง Ratio Data ได้แก่ ส่วนสูง เช่น 100 ซม , 0 ซม. คือ 0 ซม. แปลว่าไม่มีส่วนสูงจริงๆ , อายุ , น้ำหนัก , รายได้

Q2. กำหนดให้ข้อมูลต่อไปนี้

$X = [1, 1, 0, 1, 0]$ และ $Y = [0, 1, 1, 1, 0]$

จงคำนวณหาค่าความเหมือน (similarity) ระหว่าง X และ Y ด้วยมาตรวัดต่อไปนี้

- a) Simple Matching Coefficient
- b) Jaccard Coefficient
- c) Cosine Similarity

a) Simple Matching Coefficient

$$SMC = \frac{q+d}{a+b+c+d} = \frac{2+1}{2+1+1+1} = \frac{3}{5} = 0.6$$

โดย q = จำนวนของคู่ลักษณะที่ทั้ง 2 ตัวอย่างมีค่าเหมือนกันและเป็น 1

d = จำนวนของคู่ลักษณะที่ทั้ง 2 ตัวอย่างมีค่าเหมือนกันและเป็น 0

b = จำนวนของคู่ลักษณะที่ตัวอย่างแรกมีค่าเป็น 1 และตัวอย่าง 2 มีค่าเป็น 0

c = จำนวนของคู่ลักษณะที่ตัวอย่างแรกมีค่าเป็น 0 และตัวอย่าง 2 มีค่าเป็น 1

b) Jaccard Coefficient

		Object j			
Object i	1	q	r	s	sum
	0	s	t	p	
	sum	$q+s$	$r+t$	p	

$$\frac{q}{q+r+s} = \frac{2}{2+1+1} = \frac{2}{4} = 0.5$$

$$sim_{Jaccard}(i, j) = \frac{q}{q+r+s}$$

c) Cosine Similarity

$$\cos(x, y) = \frac{x \cdot y}{|x||y|} = \frac{(1 \times 0) + (1 \times 1) + (0 \times 1) + (1 \times 1) + (0 \times 0)}{(\sqrt{1^2 + 1^2 + 0^2 + 1^2 + 0^2})(\sqrt{0^2 + 1^2 + 1^2 + 1^2 + 0^2})} = \frac{2}{3} = 0.667$$

Q3. ให้จุดสองจุดในพื้นที่สามมิติ

$A = [2, 4, 6]$ และ $B = [1, 3, 5]$ จงคำนวณหาค่า Euclidean Distance ระหว่าง A และ B แสดงวิธีการคำนวณทีละขั้นตอน

Euclidean Distance

$$d_{ij} = \sqrt{(x_{i1} - x_{j1})^2 + (x_{i2} - x_{j2})^2 + \dots + (x_{ip} - x_{jp})^2}$$

$$d_{ij} = \sqrt{(2-1)^2 + (4-3)^2 + (6-5)^2}$$

$$d_{ij} = \sqrt{3}$$

$$d_{ij} = 1.732$$

Q4. Consider the following dataset where X1, X2 are Nominal and X3, X4 are Numerical.

X1	X2	X3	X4
A	A	3.6	3.5
B	B	3.2	3.3
C	C	2.8	2.9
A	A	3.8	3.9
B	D	3.3	3.4
B	D	3.4	3.5
A	C	3.7	3.8
A	A	3.9	4.0

Answer the following questions. Show your calculation step.

- Calculate Similarity between X1 and X2.
- Calculate Dissimilarity between X1 and X2.
- Calculate Dissimilarity between X3 and X4.

$$a) \quad SMC = \frac{5}{5+3} = \frac{5}{8} = 0.625$$

$$b) \quad \text{Dissimilarity} = 1 - SMC = 1 - \frac{5}{8} = 0.375$$

$$c) \quad \text{Euclidean Distance} = \sqrt{(3.6-3.5)^2 + (3.2-3.3)^2 + (2.8-2.9)^2 + (3.8-3.9)^2 + (3.3-3.4)^2 + (3.4-3.5)^2 + (3.7-3.8)^2 + (3.9-4.0)^2}$$

$$= \sqrt{0.08}$$

$$= 0.2828$$